

ГУВЕР ДУМАЄ ЗАВЕСТИ ДАЛЬШ ОЩАДНОСТІ

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер шукає способу, щоб зменшити державні видатки на \$500,000,000 і не допустити до накладання нових податків для покриття нового недобору.

ЗНАЙШЛИ ПРОПАВШОГО ПРОГИБИЩНОГО „ХРЕСТОНОСЦЯ“

АШВІЛ (Норт Кароліна). — В селі Гвітір, в стеїт Норт Кароліна, в горах відшукано полковника Реймонда Робінса, особистого приятеля президента Гувера, сусіднього робітника й завзятого прихильника прогібіщ. Робінс пропав був без сліду з вересня, в дорозі до Вашингтону. Всі пошукування за ним були безспішні.

Тепер виявилось, що він жив в горах під ім'ям Реймонда Роджера. Запустив бороду і ходив по горах та шукав за золотими майнами. Давніми часами полковник Робінс шукав за золотом в Алясці.

З сусідами жив добре. Навіть вів кампанію за вибір Гувера президентом. Кажуть, що він є хорий і їм дається пояснити його зникнення. Сам він не знає собі справи, що з ним сталося. Розпізнав його прогібіщійні агенти.

ЛЕМОНТ ЗА РЕФОРМУ БАНКОВОЇ СИСТЕМИ.

НЮ ЙОРК. — Банкір Томас Лемонт говорив на вечері „Академі оф Політикал Сайенс“ про неадекватність банкового законодавства й американської банкової системи. Він каже, що біда з банками погана в тім, що 60% банків не є членами „Федерел Різерв Систем“. Особливо відноситься це до менших банківних інституцій, які є в фермерських сторонах. І тому 90% скрахованих банків у роках 1921 до 1930 були в фермерських округах.

Не вважаючи на те, що так багато банків збанкрутувало в останніх роках, на думку Лемонта все ще є в Америці загато банків. І тисячі банків не мають відповідного забезпечення. Лемонт є за те, щоб банки могли мати свої філії, бо тоді не було би стільки банківських. Він каже, що коли би закони стеїт Ілюїної дозволяли банківним інституціям мати свої філії, то цілком певно не було би там стільки банківських крахів, бо великі банки мали би всюди свої філії.

ДОЛЯР. — НАЙЛІПША МОНЕТА.

НЮ ЙОРК. — Томас Лемонт заявив, що Америка ніколи не знаходилася в останніх роках у такій пожежній, щоб треба було відступати від золотих стоїв. В тих тяжких часах, які тепер переживає світ, долар, каже Лемонт, є в матеріального боку найліпшою і найпевнішою інвестицією.

ТАКИ ТРЕБА ГОЛОСУВАТИ ЗА ПИВО.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Венденберг з Мішсигана каже, що треба голосувати за зміну акту Волстедта, бо дві третини населення цього домагаються.

ПОРУЧАЄ МОЛИТИСЯ ЗА „ЗАБУТУ ЛЮДИНУ“.

ОЛБАНІ. — Говорню Рузвельт, видаючи прокламцію з приводу святавання „Дня Подяки“, взиває молитися за тих нещасних, що без роботи і даху над головою і впади жертвою економічної кризи.

ПРИНЯВ ЛІДЕРІВ „ПОХОДУ ГОЛОДНИХ“.

ОЛБАНІ. — Говорню Рузвельт прийняв цілком несподівано делегацію „походу голодних“ і слухав її догани, а то призначення \$100,000,000 на допомогу безробітним, приділення касарень на приміщення безробітних і грошової та харчової допомоги для тих, що їдуть до Вашингтону, щоб там відбутися „похід голодних“. Рузвельт доказував, чому не може виконати жадань делегації. А коли делегация вимагала від нього, щоб він зажадав від президента Гувера, щоб він не робивши у Вашингтоні перешкод, Рузвельт відповів, що він є звичайним громадянином і не має ніякого права розказувати президентові, що він має робити.

ТРОХИ ПОДЕШЕВІЛО.

НЮ ЙОРК. — Опраховують, що обід на 5 осіб в „Денс Подяки“ коштуватиме з індексом і всіма приправками \$5.42, себто \$2.33 дешевше ніж минулого року. Обід з куркою коштуватиме тепер на 5 осіб \$3.55.

ЛІТАК УПАВ НА ВУЛИЦЮ В САМІЙ СЕРЕДІНІ МІСТА.

РІО ДЕ ЖАНЕІРО. — Торговельний літак, який летів над містом, упав нагло згори в саму середину міста, на вулицю, на якій був найбільший ринок. Летун загинув на місці.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ІНФЛЯЦІЄЮ.

НЮ ЙОРК. — Представники реклами, котрі радили в готелю „Амбасадор“, погодилися щодо того, що вершок кризи пересейшов і край поволі починає вертатися до нормальних часів.

Все те може бути знищене й може наступити новий хаос, якщо приступлено до паперово-грошової інфляції.

ЦІННЕ ПРИЗНАННЯ.

Згадуючи про вибух більшовицької революції, „Журналь де Женев“ пише: „Замість того, щоб підтримати могутній визвольний рух, який розвивався на Україні, вибравши цілком хибний шлях у громадянській війні; більше того, коли більшовицьке господарство було вкотре й нездібне витримати конкуренції капіталістичних держав, навколо нього протягли славоносний санітарний кордон Клемансо, себто сотворили йому середовище, де воно могло розвиватися. Колиж воно було досить сильне, щоб провадити торг з рештою світу, але не досить сильне, щоб зносити дади ізоляцію, тоді його постачали кредити й машини, а тимчасом дади можливість жити далі...“

Пригадак ця тим більше на часі, що могутній визвольний рух на Україні розвивається й дає, а більшовицька господарка знала більш ніж колись на ласку й неласку великих держав. На женецьке каяття може ще бути й вертати, але з цих варто поспішити. (Нік. Боро в Женеві).

САМОГВЕСТВО ДИТИНИ.

У Варшаві повісився 11-літній Едм. Гурецький, бо не міг стерпіти прикрих родинних відносин. Батькова-приятельниця змучилася над хлопцем і це довело його до розлучливого кроку.

НЕБЕЗПЕЧНІ ЗНИМКИ.

В часі просвітянських свят в Бучачі 18-го IX. і в Монастирських 25-го IX. поліція конфіскувала кілька світильників, навіть ампорів. — Жиди, котрі робили знімки з похору, на який вважала дала виразний дозвіл.

ЗЛОВИЛИ КОНОКРАДІВ.

Шайку конокрадів арештовано в Святиницях. Наказати до неї: Мордко Брандфельд, торговельні кінми з Сятини, Дмитро Кравчук з Микунів, Г. Тимофійчук з Попельнік і Г. Антонович з Забраників. Відбаврав украдені коні Мошко Мерль, торговельні кінми з Обертину. Крали коні тим способом, що один із конокрадів забавляв розмовою нічного вартівника, а інші разом з відбавником украдені коні виходили до стайні, вибирали там найкращі коні та виводили їх у поле, де Мерль платив селянам за участь у крадіжці невеличку грошову нагороду.

ВЖЕ ВІЙШОВ З ДРУКУ Й ПРОДАЄТЬСЯ

КАЛЕНДАР

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

НА РІК ЗВІЩАННЯ

1933

Календар багатий змістом і ілюстраціями.

Багато статей про українську культуру, літературу, шутку, народно творчість, як Борис Гринченко; Шевченко як Малайя і Рівнікни.

Багато статей про живі питання імігрантського життя, як: Українська ноша в Америці. Грамофон на наших услугах в Америці (Гайворонського).

Ця стаття мені фінансовою. Спеціальний відділ У. Н. Союзу показує минаючий Організація та важні питання, що тепер стоїть перед нею. Крім цього цілий ряд поезій, оповідань, казок, анекдотів.

Ціна всього 50 центів.

Замовляти в „Свободі“.

„СВОБОДА“

31-43 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЯК ПОЛЯКИ ПРОДАЮТЬ ЗЕМЛЮ.

Якийсь Фелікс Войтишко купив у канцелярії нотаріуса в Вильні від невідомого „власника“ маєток на Костопільщині (на Волині) з 300 гектарів і дав за нього 40 тисяч золотих готівкою. Коли Войтишко приїхав на Костопільщину до „свого“ маєтку, виявилось, що такого маєтку в цілому повіті нема. В Сарнах мусів позичити грошей на поворотний білет до Вильні.

ЛЮДИНА, ЩО ЗНАЄ 150 МОВ.

Існує німецький фільмольор, д-р Тасильо Шультайс, що знає 150 мов. Він занятий у міністерстві закордонних справ у Берліні. Він залюбки читає письменства у різних чужих перекладах; навіть рідних, німецьких, воліє у чужомо тексті, нап.р. Томаса Манна читає по російськи, „Вертера“ по китайськи, історію німецької літератури по латинськи, Шіллера по вірменськи. Він боронить поглядати, що оцимчитися як слай письменства можна тільки в перекладі. Аж тоді, коли знаємо рідного письменства з переклада, можемо його як слай розуміти в оригіналі. У Берліні можна дістати страшенно дешево перекладачі різних письменств у різних мовах. Шультайс купив Шіллера у вірменській мові за 20 центів, що на такі твори нема покупців. У міністерстві закордонних справ він перекладає дипломатичні ноту, головню з мов, до яких нема спеціалістів. Нап.р. якийсь Араб жалувється Гіндебургові в листі, що посварився з його жінкою-Німкою і просять ради, що робити. Якійсь Литові просить Гіндебурга на своє золоте весілля. Якійсь Японське запіюває кінців світа. Всі ці листи йдуть на стіл Шультайса і він вдоволюється, що 150 мов, які знає, дуже корисні.

ЖІНКИ ЛІПШЕ ЗДАЮТЬ ІСПИТИ.

Прусське міністерство освіти ствердило на основі статистичних обчислень за останніх 18 літ, що на 16,586 мужиків, які здавали військи дипломатичний іспит, перепало 25.6 відсотків. Натомість на загальне число 3,798 жінок не мало іспити 12.1 відсотків. Ці цифри стверджують, що жінки виконують свою працю краще ніж чоловіки.

БУНТ У ГОНДУРАСІ.

Ліберали, які програли при виборах у Гондурасі, розпочали повстання, щоб в той спосіб добитися до влади. Вже є сотки вбитих.

ІМПЕРІАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ КОШТУВАЛА \$238,581.

На питання ліберального посла Дофа в палаті посів в Оттаві сказав заступник державного секретаря, сер Джордж Перлі, що загальні видатки в зв'язі з Імперіальною Економічною Конференцією були \$238,581.88. На мешкання, їжу в ресторанах і інші видатки членів конференції видано \$138,505.

ЖІНКА ПРОЩАЄ.

Жінка Петра Фещука, який згинув в автомобільній випадку, на його віз найхав автомобіль Пілатов в Смоу Лейку (Канада), просила суду, щоб він звільнив ошкарженого від вбивств і мучи, бо Фещук хорував відпадані і смерть не наступила від автомобіля, а від удару серцю, яке у нього було слабе. Це рідкий випадок прощення за виряджашу страту.

ПРОДАВ СВОЮ ГОЛОВУ.

Видомий в цілій Англії мистотехнік Датас заключив цим днями цікавий контракт, якого предметом була його голова. Датас дістав 1,000 фунтів стерлінгів зараз на руку, а крім того діставатиме до смертну ренту у висоті 360 фунтів стерлінгів річно. По його смерті мати його похоронити з великими почестями. За те по смерті Датаса лікари лондонського медичного факультету Королівської Колегії мають взяти собі його голову.

Гроші зібрано між лондонськими лікарями, які хочуть докладно прослідити мозок Датаса й викрити, в чому погана таємниця його феноменальної пам'яті. Його незвичайну пам'ять подивляють усі. Він пам'ятає кожного переможця з дербів з останніх 50 літ, його джекея і суму виграшної та без помилок може сказати 2,000 подій і дат з часу світової війни. Затимати велику коломну цифр — не для Датаса ніякою трудністю.

ВІЧНИЙ СІРНИК.

Недавно д-р Рінгер, винахідник вічного сірника, продемонстрував цей свій винахід перед чисельними журналістами. Вічний сірник — це мала сілоска, не більша й не грубша від звичайного сірника. Є це таємничий винахідник, а якої матеріалів сірник є вироблений, як теж склад матеріалів, до якої його потрапляє сірник, погорті до тієї матеріалів, горять якось докучливо і у хвилині сам сече. Та можна запалити цей сірник 100 разів. Цей вічний сірник не видає неприємного запаху, не піддається вогню і кошта його виробу є мінімальні. Продаватимуть цей вічний сірник у різних формах. Не від ріді буде додано, що винахід д-ра Рінгера має велику майбутність. Як жива це Івар Крігер, до хотів цей винахід д-ра Рінгера купити. Нині, хто зна, чи знайдеться хтохочеба, що міг би думати про куплю цього винаходу. Хіба якась держава, що тремтить за податки від сірникового монополю.

ПРИЯТЕЛЬ БОЛЬШЕВИКІВ ПРИЗНАЄ ЗАГАЛЬНЕ НЕЗАДОВОЛЕННЯ З КОМУНІСТИЧНОЇ ВЛАДИ

НАСЕЛЕННЯ НІЧОГО НЕ ХОЧЕ РОБИТИ І САМОТНЕ РОЗПОРЯДКИ ВЛАДИ.

МОСКВА (СССР). — Радянська влада розпочала чергову чистку комуністичної партії. Тепер „чистку“ провадять на півночному Кавказі, куди поїхали з Москви спеціальні відлоручники для чистки. Газети кажуть, що серед комуністів значно підпала енергія, а разом з тим все більше зростають компримові тенденції в місцевих комуністичних організаціях, які стараються знайти порозуміння з населенням. Такесаме являє спостереження також і на Україні, хоч у деяких районах поспівну програму виконано задовольняючому, та комуністи провадять відлоручну енергію. Але загальне становище на Україні зле, а тому там буде переведена чистка партії та підселення її новими елементами з центру Росії.

Загально збільшується незадоволення населення з комуністичної влади, але під більшовицьким режимом населення не може виявити цього отверто. Тут не можливі ні походи, ні демонстрації безробітних, ні отверті протестації віча. Одно, чим населення може виявити своє незадоволення, це саботаж при праці й невиконання приписів комуністичної влади.

Кореспондент газети „Ді Ню Йорк Таймс“, Дюранті, говорючи про загальне незадоволення населення з комуністичної влади, каже, що населення не може боротися зорганізовано з комуністичною владою, а тому це виключає можливість революції тепер. Опозиція ширших мас до влади не зорганізована, але вона всетаки така велика, що влада шукає способи зломити її. Тепер лідери партії шукають способи до примирення своєї партії з населенням і до опанування ним. Та недалеко майбутнє покаже, чи вдасться це зробити.

МОСКВА ЗНОВУ ГОВОРІТЬ ЗА ПРИЗНАННЯ МАНЧУ КЮО.

МОСКВА (СССР). — Газети друкують великі статті в справі становища на Далекому Сході. Всі вони сходяться на тому, що радянська Росія може признати незалежність Манджурії, яка тепер називається Манчу Кюо, лише при умові, що Японія погодиться одночасно підписати з Росією договір про ненападення. Без цього договору з Японією подібний договір з Манчу Кюо нічого не вартий.

У так поставленому питанні яскраво виявляється тенденція Росії признати незалежність Манджурії за ціну признати з Японією.

ГОЛОДНІ СЕЛЯНИ РОЗГРОМИЛИ СКЛАДИ ЗБИЖА.

БІЛГОРОД (Югославія). — В селі Предор, в Босні, голодуючі селяни домагалися видати їм харчів з державного складу збижя. Коли комісар їм відмовив, говорючи, що селяни можуть їсти траву, біля 1,000 селян напали на склади й розграбили їх. Підчас нападу селяни вбили сторожа складів. Тепер за це вбивство ставлять перед суд 121 селян.

ХОТІЛИ ВБИТИ ФОН ПАПЕНА.

БЕРЛІН (Німеччина). — Жінка почтмайстра Бюде прийшла на авіацію до канцлера фон Папена. Поведінка її в почесальні звернула на себе увагу секретаря канцлера, який прикликав поліцію. Поліцей знайшов в Бюде захований ніж, 12 цалів довжини.

На суді вона говорила, що хотіла „провчити“ канцлера за те, що він зменшив утримання її мужеві. Суд засудив Бюде на три місяці в'язниці за пошення ножа, який був недозволенних розмірів.

СЕЛЯНИ ПРОПІВЛЯЮТ СВОЇ ГОСПОДАРСТВА.

ПРАГА (Чехословаччина). — Підчас дискусій в парламенті з приводу вбивства два тижні тому жандармами двох селян у селі Поломка, виявилось, що селянство в цьому районі так розпалося, що пропівляє свої фарми. Жандарми стріляли в натовп селян після того, як селяни старалися не допустити до продажі фарми свого односельчанина за його борг одній фірмі за дікери. Фарма була вартості 1,000 доларів і продалося її за довг, а на торгах за неї давали лише 18 доларів.

В районі села Поломка дуже часті продажі з публичних торгів на заплату боргів за альгобильні напідки. Ціни на все впади так, що був випадок, коли добрий автомобіль продано за 2 дол. 60 центів.

НІМЕЦЬКА СТОІТЬ НА СВОМУ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Не вважаючи на всі старання Англії та інших держав, щоб знову втягнути Німеччину до участі в конференції по обеззброєнню, Німеччина залишається твердою на своєму. Уряд Німеччини стоїть на тому, що поки не буде принципіально признано право Німеччини зброї, нарізні з іншими державами, її нема що робити на тій конференції.

